

TSFS04, Elektriska drivsystem, 6 hp

Föreläsning 6 - Styrning av likströmsmotorn

Andreas Thomasson

Institutionen för systemteknik
Linköpings universitet
`andreas.thomasson@isy.liu.se`

2018-02-02

Tentauppgift

En separatmagnetiserad likströmsmotor driver via en växel en lyftkran. Motorns magnetiska flöde är konstant och dess ankarresistans är $0,55 \Omega$. Kranen lyfter en viss last med lyfthastigheten $0,45 \text{ m/s}$ vid ankarspänningen 130 V . Ankarströmmen är då 40 A . Bortse från borstspänningsfall och friktion samt anta att maskinen är linjär.

- Hur stor ankarspänning behövs för att lyfta samma last med hastigheten $1,5 \text{ m/s}$? (3 poäng)
- Hur stor ankarspänning behövs för att lyfta en last med dubbla massan i hastigheten $1,5 \text{ m/s}$? (2 poäng)
- Vid start får inte ankarströmmen överstiga 60 A . Beräkna största tillåtna startspänning samt största möjliga lyftkraft vid start. (3 poäng)

— Dynamik och reglering —

Dynamik och reglering

För dynamisk analys av en separatmagnetiserad motor modellera rotorns tröghet J och rotorns induktans L_a :

$$J \frac{d\omega_m}{dt} = \frac{E_a I_a}{\omega_m} - T_{\text{load}}$$

$$E_a = K_f I_f \omega_m$$

$$V_a = E_a + R_a I_a + L_a \frac{dI_a}{dt}$$

Dynamik och reglering

För dynamisk analys av en separatmagnetiserad motor modellera rotorns tröghet J och rotorns induktans L_a :

$$J \frac{d\omega_m}{dt} = \frac{E_a I_a}{\omega_m} - T_{\text{load}}$$

$$E_a = K_f I_f \omega_m$$

$$V_a = E_a + R_a I_a + L_a \frac{dI_a}{dt}$$

Rotorstyrning.

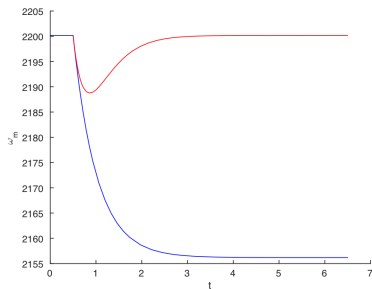
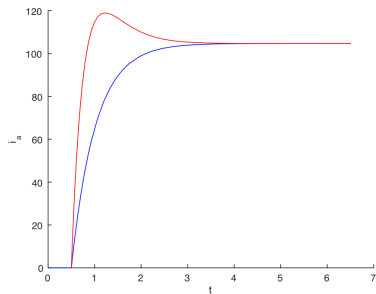
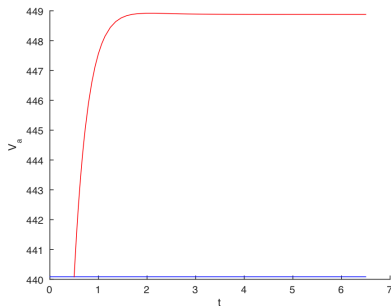
a) Fix spänning:

$$V_a = V_{a0}$$

b) PI-reglering:

$$V_a = V_{a0} + K_p(\omega_{\text{ref}} - \omega_m) + K_I \int_0^t (\omega_{\text{ref}} - \omega_m) dt$$

Steg i last

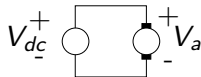
► Oreglerad

► PI-reglerad

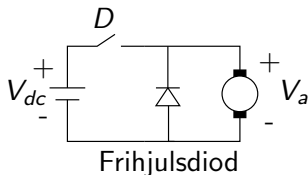
— Elektronik för styrning —

Konstruktioner för att styra ankarspänningen

Variabel likspänning

Pulsbreddsmodulering (pwm)

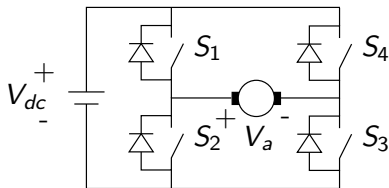

Medelspänningen blir

$$\bar{V}_a = DV_{dc}$$

där $0 \leq D \leq 1$ är andel tid som brytaren är tillslagen.

H-brygga

H-brygga för polaritetsväxling:

$$-V_{dc} \leq V_a \leq V_{dc}.$$

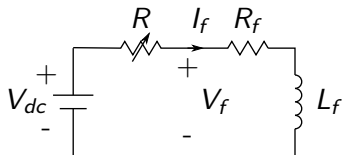
S_1 pulsas, S_2 och S_4 avslagna, S_3 påslagen ger $V_a \geq 0$.

S_4 pulsas, S_1 och S_3 avslagna, S_2 påslagen ger $V_a \leq 0$.

Konstruktioner för att styra fältströmmen

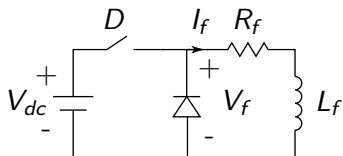
Seriekopplad potentiometer R

$$I_f = \frac{V_{dc}}{R + R_f}$$

- ▶ ökar R ger minskat I_f
- ▶ mindre förluster än för seriereglert ty effekten är mindre i fältlindningen

Pulsbreddsmodulering

Medelspänningen blir

$$\bar{V}_f = DV_{dc} \text{ där } 0 \leq D \leq 1$$

Om induktansen är stor så gäller

$$I_f = \frac{\bar{V}_f}{R_f} = D \frac{V_{dc}}{R_f}$$